

Nr 494.

Av herr **Spångberg m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 219, med förslag till förordningar om kommunal progressivskatt och om utjämningskatt.

I de propositioner, som regeringen framlagt i fråga om såväl kommunal-skatten som beträffande statsbeskattningen, har man liksom tidigare lagt lagförslagen så, att de lägre inkomsttagarna pressas till bristningsgränsen, medan däremot all hänsyn tagits till förmögenheterna och de större inkomsttagarna. De skatter, som samhället uttager av sina medlemmar, böra i görligaste mån fördelas efter vars och ens bärkraft och icke så, som nu sker, att de fattiga och mindre inkomsttagarna påläggas en oproportionerligt stor skattebörd i förhållande till de övriga.

Den inkomst, våra dagars arbetare och småbönder har, är icke större, än att den nätt och jämnt räcker till för tillfredställandet av vad som är absolut nödvändigt för livets uppehälle. Mången nödgas leva under vad som kan anses vara existensminimum. Den skatteplikt, som påläggas en arbetare och småbonde, är för denne en oändligt tyngre börda, även om beloppet kan anses relativt lågt, än den skatt, som drabbar den förmögnare och större inkomsttagaren, oaktat den skatt de ha att erlagga uppgår till ett högre belopp.

Vad man måste sträva efter är att söka åstadkomma en jämnare fördelning av skattebördorna såväl vad det gäller skattebetalarna inbördes som mellan de olika kommunerna. De vägar, som härvidlag stå till förfogande, är progressivbeskattningen och skatteutjämningen.

De förslag till *progressivskatt*, som regeringen framlagt i sina propositioner, är till sin innebörd sådana, att de icke ens tillnärmelsevis kunna anses fylla de minsta borgerligt-demokratiska krav på en kraftigare beskattning av de höga inkomsterna. Detta gäller såväl den progressiva beskattningen av enskilda som bolag. De högre inkomsterna, kapitalister, godsägarna och de högt avlönade, gynnas framför de mindre, arbetare och småbönder, på ett otillbörligt sätt, samtidigt som såväl stat som kommun undandragas betydande skatteobjekt. Detta gynnande av de högre inkomsterna är för övrigt det mest utmärkande för hela vårt nuvarande skattesystem.

Beträffande den kommunala progressivbeskattningen har regeringen icke ansett sig kunna gå längre än till 5 procent för 100,000 kronor och däröver, medan den föreslår 0.5 procent för 3,000 kronor beskattningsbar inkomst, med en begränsning så, att grundbeloppet icke må i något fall överstiga 4.5 % av det beskattningsbara beloppet.

I fråga om den statliga progressivbeskattningen har regeringen stannat vid 15 procent, då det beskattningsbara beloppet överstiger en miljon kronor, men vill utkräva 3 procent för det beskattningsbara belopp, som icke överstiger 10,000 kronor, och med en sådan begränsning, att grundbeloppet icke i något fall må överstiga 12 procent av det beskattningsbara beloppet. Bolagen skola enligt förslaget erlägga en progressivskatt av 1.50 procent, då deras vinst uppgår till 4 procent, 4.40 procent vid 10 procents vinst, 7.90 procent vid 25 procents vinst, 9.40 procent vid 50 procents vinst, 10.90 procent vid 100 procents vinst och 12 procent, då vinsten går till mer än 150 procent.

Procentsatserna för de högre inkomsterna böra kunna höjas åtskilligt utan att därför behöva verka betungande. Ävenså böra de lägsta belopp, på vilka skatten skall utgå, höjas. Vi komma att här nedan ställa krav härpå.

Då i det föreliggande förslaget till kommunal progressivskatt stadgas en begränsning i progressivskattens användning och uttagande till endast en fjärdedel av skattekravet, har man därmed betydligt trubbat av den princip, som väl i detta fall bör vara den enda riktiga, nämligen, att skatten utmätas efter de skattskyldiges förmåga. Den riktiga principen vid utmätandet av skatterna bör vara den, att den proportionella skatten — utdebiteringen per skattekrona — göres beroende av den inkomst, kommunen kan erhålla genom progressivskatten, med frändragande av det belopp, som skall utgå såsom utjämningskatt, och ej att progressivskatten regleras neråt i förhållande till den proportionella skatten. I enlighet härmed framställa vi krav på att den kommunala progressivskatten skall utgå i sin helhet.

En icke minst viktig sak härvidlag är att åstadkomma en utjämning av skattebördorna kommunerna emellan. Genom att låta progressivskatten utgå utan begränsning beredes det större möjligheter till åstadkommande av en sådan. Regeringen har inskränkt sig till att föreslå, att en tredjedel av den kommunala progressivskattens belopp skall utgöra *utjämningskatt*. Vi anse däremot, att hälften av den progressiva kommunalskatten bör användas för detta ändamål och kunna även med fog framställa detta krav med hänsyn till vårt förslag om obegränsad progressivskatt.

Med hänvisning till vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

att paragraf 2 i regeringens förslag till förordning om kommunal progressivskatt (proposition nr 219) erhåller följande lydelse:

Fysisk person ävensom annan juridisk person än svenskt aktiebolag och svenskt solidariskt bankbolag skola utgöra kommunal progressivskatt, därest den skattskyldiges till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara belopp överstiger 5,000 kronor, sedan, i fråga om skattskyldig, som avses i 69 § kom-

munalskattelagen, avdragits ett belopp, motsvarande till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skattepliktig inkomst, för vilken jämlikt sagda lagrum kommunal skattskyldighet ej föreligger.

Svenskt aktiebolag — — — överstiger 6.

Skattskyldig — — — kommunal progressivskatt;

att paragraf 4 i regeringens förslag till samma förordning måtte erhålla följande lydelse:

1 mom. För andra skattskyldiga än svenska aktiebolag och svenska solidariska bankbolag utgör progressivskattens grundbelopp för den del av det till kommunal progressivskatt beskattningsbara beloppet, som överstiger

5,000 kronor men ej	9,000 kronor	0.5 %
9,000 » » »	15,000 »	1.5 %
15,000 » » »	35,000 »	3 %
35,000 » » »	60,000 »	5 %
60,000 » » »	100,000 »	6 %
100,000 » » »	200,000 »	8 %
200,000 » » »	— »	10 %.

För svenskt aktiebolag eller svenskt solidariskt bankbolag fastställles progressivskattens grundbelopp i förhållande till det beskattningsbara beloppet efter ett procenttal, som utgör tre fyrtiondelar av det belopp, varmed den enligt 18 § b) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för bolaget beräknade inkomstprocenten överstiger 6.

Vid grundbeloppets uträkning iakttages, att inkomstprocenten avrundas till närmast högre fulla tiondel.

2 mom. Progressivskattens — — — bortfaller.

3 mom. Rörande fördelning — — — beskattningsbara beloppet;

att bestämmelsen i regeringens förslag 6 § om begränsning av progressivskattens uttagande bortfaller;

att bestämmelsen i samma § mom. 5 i regeringens förslag om förbud för den kommunala progressivskattens användande för täckande av utgifter, beslutade av fattigvårdsstämman eller fattigvårdsfullmäktige, likaledes bortfaller;

att 3 § i regeringens förslag till förordning om utjämningskatt erhåller följande lydelse:

Utgjämningsskattens grundbelopp utgör hälften av den kommunala progressivskattens grundbelopp.

Kungl. Maj:t bestämmer årligen, huru stor del av utgjämningsskattens grundbelopp skall för det året uttagas.

Stockholm den 12 april 1928.

Aug. Spångberg.

Viktor Herou.

J. P. Dahlén.

Rob. Samuelsson.
